

Att sitta i grenklykan

Genom att beskära unga äppelträd får man kraftigare grenar. Äpplena blir visserligen färre, men större och smakligare. I min morfars trädgård fanns det ett otuktat äppelträd. Jag älskade att klättra upp i det gamla knotiga trädet, sitta där stammen delade sig. Nyfiket utforskade jag varje gren med blicken, kunde man ta sig ännu högre upp? Världen var min att erövra.

Nu är jag andra årets gymnasiestuderande. Fortfarande osäker på vad jag vill studera. Jag fördjupar mig i ämnen som ger mest poäng vid antagning till högskola. Satsa på långmatten säger dom, räkna varje kväll, bränn fast MAOL:s tabeller på näthinnan. Inte för upptäckarlust, absolut inte för livslångt lärande eller logiskt tänkande: utan för den där ena fuktiga vårdagens skull då jag med skakande lemmar ska dra mig till skrivsalen i hopp om att hjärncellerna den förmiddagen lyckas dansa de rätta valsstegen.

I skrivsalen drar jag i spaken på en enarmad bandit. Må den högsta vinsten lassvis rassla ut som höga antagningspoäng, min framtida budget för den än så länge okända drömutbildningen. Jag valde lång matematik för att maximera möjligheterna till jackpot. Visst kan jag dra i spaken många gånger, jag kan skriva om ämnen så många gånger jag vill. Varje gång krävs det dock en avgift. Varje gång krävs det tid. Poängen med gymnasiereformen var ju att förenkla och försnabba processen från andra stadiet till högskola, inte att jaga poäng.

Jag ska inte bli någon matematiker, men ändå spelar matematik en stor roll i mitt liv just nu. Pressen att lyckas, framtidssoro och den snabba takten har förvandlat den spirande nyfikenheten till en tävlingsinriktad börda. Helt absurt att matematik ger mera poäng än modersmål om jag exempelvis vill läsa kommunikationsvetenskaper.

Jag har varit tvungen att offra ämnen som samhällslära, ett främmande språk och bildkonst. Jag hade även velat fördjupa mig i filosofi. De ryms helt enkelt inte in i mitt schema. Borde det inte vara så att man aldrig är lika allmänbildad som när man gått ut gymnasiet? Vad händer med allmänbildningen då ämnen tappar sitt "värde"? Gymnasiestudierna har med reformen blivit en tävling präglad av prestationsångest, stress och poängjakt. Gymnasiet håller på att förvandlas till enbart en prepkurs inför akademiska studier.

Jag ser mig själv sitta där stammen delar på sig i ett fritt växande äppelträd. Sittandes i grenklykan, som i morfars trädgård. Runt om mig spretar grenarna åt alla håll, de nuddar olika karriärval. Den nya gymnasiereformen vill tukta mitt äppelträd, med alltför hård hand, såga av alltför många utforskade grenar. Jag vill dock fortsätta utforska trädet, smaka på alla dess frukter. Är det faktiskt nödvändigt att redan nu ta fram sekatören?

Jag nöjer mig med kvistar, snåriga grenar och ynkligare äpplen tills vidare. Låt trädet först blomstra obehindrat och gränslöst.

Jag tuktar det. Själv. Så småningom.